

Lausunnon antaminen opetus- ja kulttuuriministeriölle Aikuisten maahanmuuttajien perusopetus -työryhmämuistiosta

sivistysltk
11.11.2014
§ 166

Opetus- ja kulttuuriministeriö on julkaissut työryhmämuistion (Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2014:23). Muistiossa esitetään uuden rakenteen luomista aikuisten maahanmuuttajien perusopetukseen siten, että rakenne huomioisi eri-ikäisten aikuisten erilaiset tarpeet edetä jatkokoulutukseen ja siirtyä myöhemmin työelämään.

Työryhmän keskeiset ehdotukset ovat:

- Luodaan aikuisten perusopetukseen uusi rakenne, perusopetuksen valmistava vaihe ja alkuvaihe, yhdistämällä aikuisten perusopetuksen alkuvaihe ja aikuisten perusopetukseen valmistava opetus sekä aikuisen maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus.
- Perusopetuksen valmistavan opetuksen rahoitusta muutetaan siten, että rahoitus rajataan esiopetus- ja oppivelvollisuusikäisille.
- Uudistetaan aikuisten perusopetuksen tuntijako ja opetussuunnitelman perusteet siten, että ne sisältävät valmistavan vaiheen ja alkuvaiheen sekä varsinaisen perusopetuksen, sekä huomioivat eri kohderyhmien tarpeita. Käytännössä aikuisten perusopetus jakautuu päätoimiseen, sivutoimiseen ja aineopiskeluun.
- Siirretään aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon opetus rahoituksineen työ- ja elinkeinohallinnolta opetus- ja kulttuuriministeriön pääluokkaan.
- Päätoimisen opiskelun mahdollistava yksikköhinta aikuisten perusopetukseen saavutetaan yhdistämällä aikuisille nykyisin kohdentuvan maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavan opetus, muiden kuin oppivelvollisten perusopetus sekä maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon opetus ja jakamalla näin saatu kokonaisrahoitus uudestaan. Yksikköhinta on silloin n. 6 800 euroa.
- Aikuisten perusopetus muutetaan kokonaan valtionrahoitteiseksi. Rahoitusjärjestelmää muutetaan siten, että valtionosuusjärjestelmässä nykyisin oleva kuntien rahoitusosuus poistetaan ja samalla valtiolle lisätään nykyistä kuntien rahoitusosuutta vastaava osuus.
- Päätoimisten opintojen vähimmäismäärä on 900 tai n. 32 kurssia/vuosi. Luku- ja kirjoitustaidon opetuksessa vähimmäistuntimäärä on 760 tuntia vuodessa tai n. 27 kurssia. Kansanopistojen osalta päätoimisuuden rajana olisi 1 100 vuosituntia muussa perusopetuksessa ja 930 tuntia luku- ja kirjoitustaidon opetuksessa. Yksikköhinta olisi vastaavassa suhteessa korkeampi eli n. 8 300 euroa.
- Pienennetään kotoutumistuella tuettavien omaehtoisten opintojen enimmäistukiaikaa 48 kuukauteen.
- Muutetaan opintotukilakia siten, että opintotukea voi saada myös aikuislukioissa ja muissa oppilaitoksissa suoritettaviin päätoimisiin peruskouluopintoihin.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

MS

RP

Työryhmä esittää myös ehdotuksia opettajien osaamisen vahvistamiseen, ohjaukseen, järjestäjäverkon kattavuuden arviointiin, tietopohjan kehittämiseen ja perusopetuksen merkityksen tietoisuuden nostamiseen.

Oheismateriaali ja liitteet

- Aikuisten maahanmuuttajien perusopetus. Kehittämisehdotukset. Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2014:23. Luetavissa opetus- ja kulttuuriministeriön internet-sivuilla:
http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/2014/Aikuisten-maahanmuuttajien_perusopetus.html?lang=fi.

esittelijä sivistysjohtaja Marianne Mäkelä p. 040 672 3190.

Päätösehdotus:

Sivistyslautakunta päättää antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle asiassa seuraavan lausunnon:

Sivistyslautakunta pitää perusteltuna lähtökohtana aikuisille maahanmuuttajille annettavan perusopetuksen yhdistämistä laajemmiksi kokonaisuuksiksi. Koulutuksen järjestämisen rakenteellisen uudistamisen osalta lautakunta arvioi eri osissa maata kuitenkin tarvittavan erilaisia malleja koulutuksen järjestämiseksi toimivalla tavalla. Maahanmuuttajat toimivat itselleen vieraassa ympäristössä, jolloin matala kynnyks koulutukseen osallistumiseen samoin kuin tarvittava tukiverkko muodostuvat tärkeiksi. Sivistyslautakunnan näkemyksen mukaan näiden tavoittamista tukisi koulutuksen saaminen mahdollisimman lähellä henkilön asuinpaikkaa.

Päätös:

Sivistyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

RP

MS

Otteen tarkastetusta pöytäkirjasta oikeaksi todistaa
Pöytä 12/11 2014
Pöytäkirjanpitäjä 